

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **O. K.,** zastoupená Mgr. Lubošem Hanzlíkem, advokátem se sídlem Havlíčkovo nám. 512, Kutná Hora, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 1. 2004, sp. zn. 24 Az 1951/2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta Mgr. Luboše Hanzlíka **se určuje** částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 1. 8. 2003, č. j. OAM-2390/VL-07-HA14-2003. Tímto rozhodnutím žalovaný stěžovatelce neudělil azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a bylo rozhodnuto, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování.

Stěžovatelka v kasační stížnosti ze dne 10. 3. 2004, doplněné přípisy ze dne 15. 6. 2004 a 3. 8. 2004, označila důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Přitom argumentuje tím, že v roce 1990 dostala od svého zaměstnavatele v I.-F. služební byt, nicméně v roce 1997

přišla o práci a její manžel nemá práci již od roku 1994. Protože se ocitla v bezvýchodné sociální situaci, kdy do předmětného bytu opakovaně chodili cizí lidé a činili tlak na vystěhování její rodiny, odešla do České republiky, aby zajistila alespoň základní potřeby pro rodinu. Stěžovatelka tvrdí, že se na Ukrajině obrátila se žádostí o řešení této situace na policii a na místní úřad, avšak bylo jí sděleno, že v tomto případě nemohou nic udělat, neboť osoby hrozící vystěhováním se k tomu nepřiznaly. Stěžovatelka se konečně domnívá, že pokud by se vrátila na Ukrajinu, hrozí jí újma na jejích právech (tzn. vystěhování z bytu) a případně i fyzické násilí. V tom spatřuje stěžovatelka rovněž překážky vycestování dle ustanovení § 91 zákona č. 325/1999 Sb. Stěžovatelka žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření odkazuje na obsah správního spisu a dodává, že důvody obsažené v kasační stížnosti nelze považovat za azylově relevantní a že stěžovatelka měla postupovat podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Proto navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta jako nedůvodná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelku žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že každý úkon i argumentaci v něm obsaženou je nutno hodnotit podle jeho zamýšleného obsahu a nikoliv podle označení (formulace). V projednávané věci tedy sice stěžovatelka výslovně označila hned čtyři zákonné důvody pro podání kasační stížnosti, nicméně z jejího obsahu je dostatečně patrno, že zamýšlela uplatnit toliko důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tzn. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Použitá argumentace se totiž nikterak netýká vad řízení před správním orgánem, zmatečnosti řízení před soudem nebo nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí [viz písm. b), c), d) cit. ustanovení]. Nejvyšší správní soud proto - vázán kasačními důvody - v dalším zaměřil úhel svého přezkumu právě na namítanou nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu.

Tuto nezákonnost stěžovatelka spatřuje v zásadě v tom, že krajský soud neshledal jako azylově relevantní důvod skutečnost, že byla ohrožena soukromými osobami, které vyvíjely tlak na vystěhování její rodiny ze služebního bytu.

K tomu je nutno uvést, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 31. 10. 2003, sp. zn. 4 Azs 23/2003) „*skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona).*“ Protože není dán racionální důvod pro odklon od tohoto právního názoru, nezbývá než v projednávané věci na něj plně odkázat a konstatovat, že jakkoliv je z lidského hlediska pochopitelná obtížnost osobní situace stěžovatelky a její rodiny, nelze v jejím případě shledat naplnění některého ze zákonných důvodů pro udělení azylu. Jak totiž vyplývá již z čl. 43 Listiny základních práv a svobod, azyl je poskytován cizincům pronásledovaným za uplatňování politických práv a svobod. Protože stěžovatelka ani netvrdí, že by byla pronásledována v uvedeném smyslu, když v průběhu správního i soudního řízení setrvale tvrdila ohrožení ze strany soukromých osob, nikterak nepodporované státními orgány, a to spíše ekonomické povahy, nelze než dospět k závěru, že krajský soud rozhodl zcela v souladu se zněním i smyslem zákona č. 325/1999 Sb., když žalobu stěžovatelky zamítl jako nedůvodnou. Stejně tak krajský soud posoudil zcela správně překážku vycestování (§ 91 zákona č. 325/1999 Sb.), jelikož v případě návratu stěžovatelky na Ukrajinu jí nehrozí žádné z rizik v tomto ustanovení uvedených. Pokud stěžovatelka v této souvislosti zmiňuje nebezpečí ponižujícího zacházení spočívajícího v násilném vystěhování z bytu, nelze než dodat, že toto riziko je již svojí podstatou nezávislé na okolnosti, zda se vrátí do země svého původu či nikoliv.

Proto Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal naplnění namítaného důvodu kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát Mgr. Luboš Hanzlík; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 1000 Kč za jeden úkon právní služby - převzetí a příprava věci - 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem tedy 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu